

NOTA BREU

Carex lachenalii* (Cyperaceae) a la ribera de Rius (Vall d'Aran)**Carex lachenalii* (Cyperaceae) in Rius valley (Val d'Aran)**

Aaron Pérez-Haase*,** & José Manuel Blanco-Moreno**

* Universitat de Vic. Departament de Biociències. C/Laura, 13. 08500 Vic, Barcelona.

** Universitat de Barcelona. Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals, Secció de Botànica i Micologia i IRBio. Av. Diagonal 643. 08028 Barcelona.

Autor per a la correspondència: Aaron Pérez-Haase. A/e: aaron.perez1@uvic.cat

Rebut: 31.03.2020. Acceptat: 10.05.2020. Publicat: 30.06.2020

Carex lachenalii* Schkuhr subsp. *lachenalii

VALL D'ARAN: Naut Aran, Arties, ribera de Rius, circ de Tòrt, N 42.621249, E 0.820724, 2410 m, replanet molsós entre pastures del *Nardion* humides d'indrets llargament innivats, sobre sòls sorrencs damunt de substrat granític, 8-VIII-2019, A. Pérez-Haase (Herb. Pers.).

Carex lachenalii subsp. *lachenalii* és una ciperàcia perenne de port cespitos d'àmplia distribució articoalpina (Luceño, 2007). A Europa es troba ben representada al nord del continent i a bona part de l'arc alpí. L'espècie també està representada a Nova Zelanda per la subespècie *parkeri* (Petrie) Toivonen (Timonen & Toivonen, 1979). Malgrat ser un tàxon de distribució global àmplia, a la península Ibèrica només se'n coneixien uns pocs rodals als Pirineus centrals axials (Luceño, 2007), fet que va comportar la seva inclusió com a espècie vulnerable al Decret de creació del catàleg de flora amenaçada de Catalunya (Decret 172/2008). A més a més, pel mateix motiu, el llibre vermell de la flora de Catalunya (Sáez *et al.*, 2010) i el d'Espanya (Villar, 2004) inclouen l'espècie amb categoria de «Vulnerable» i de «En perill crític», respectivament. Als Pirineus *C. lachenalii* va ser reportada per primera vegada per M. Luceño, qui la va descobrir a l'estany del Pòrt de Colomers a 2.416 m (Luceño, 1986). Més endavant l'espècie només ha estat trobada a altres punts del mateix circ de Colomers (OPCC, 2020; Villar, 2004; Arnau Mercadé, comunicació escrita, 1 de setembre de 2019). També va ser consignada per Villar (2004) de la ribera de Ruda, però pensem que podria ser fruit d'una dada incorrecta o d'una confusió, ja que no hi ha cap informació ni plec d'herbari que la recolzi (Luis Villar, comunicació personal, 16 d'agost de 2019). No obstant, la seva presència a la ribera de Ruda (particularment al circ de Saboredo) és versemblant donada l'abundància d'ambients propicis per al seu desenvolupament i la proximitat de les poblacions del circ de Colomers. Pel que fa a la seva ecologia, aquesta és una espècie pròpia d'ambients freds, humits i torbosos, des de molleres i marges d'estanys fins a prats mesòfils.

La nova localitat de la ribera de Rius, descomptada la de Ruda, és la primera fora del circ de Colomers i representa la segona població coneguda als Pirineus. Nosaltres vam trobar-ne tan sols un nucli d'uns 40 ramets, dels quals uns 15 florífers, repartits en una superfície d'uns 5 m². No obstant, els ambients favorables per a l'espècie sovintegen al circ de Tòrt, pel que és possible que amb una prospecció acurada se'n poguessin descobrir nous rodals.

En relació amb la seva identificació, als Pirineus resulta senzilla per la seva aparença característica. Té certa semblança amb *Carex canescens* L., però *C. lachenalii* presenta bràctees brunenques, espigues totes agrupades i escapus particularment tenaços, característiques que permeten una identificació ràpida fins i tot a camp. No obstant, els endemismes ibèrics *C. furva* Webb i *C. lucennoiberica* Maguilla & M. Escudero, que no són presents als Pirineus (OPCC, 2020; Luceño, 1986; 2007; Maguilla & Escudero, 2016), són espècies molt properes a *C. lachenalii* i poden costar força de distingir. D'aquests, *C. lachenalii* se'n pot separar perquè presenta estomes només al revers foliar i utricles amb un bec típicament de més de 0,5 mm abruptament contret (Luceño, 1986; Maguilla & Escudero, 2016).

Agraïments

A Luis Villar i a Arnau Mercadé pels seus valuosos comentaris.

Bibliografia

- LUCEÑO, M. 1986. Notas Caricológicas. *Fontqueria*, 11: 3–6.
LUCEÑO, M. 2007. *Carex* L. P. 109–250. In: S. Castroviejo, M. Luceño, A. Galán, P. Jiménez-Mejías, F. Cabezas, & L. Medina (Eds.), Flora iberica, vol. XVIII. Cyperaceae-Pontederaceae CSIC.Madrid.420 p.
MAGUILLA, E., & ESCUDERO, M. 2016. Cryptic species due to hybridization: A combined approach to describe a new species (*Carex*: Cyperaceae). *PLoS ONE*, 11: 1–24.

NOTA BREU

- OPCC (Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic) 2020. Atlas de la Flora dels Pirineus. Projecte POCTEFA. Consultat el 24 de març de 2020, a <http://www.atlasflorapyrenaea.org/florapyrenaea/index.jsp>
- SÁEZ, L., AYMERICH, P., & BLANCHÉ, C. 2010. *Llibre vermell de les plantes vasculars endèmiques i amenaçades de Catalunya*. Argania editio. Barcelona. 811 p.
- TIMONEN, T., & TOIVONEN, H. 1979. Gross and micromorphological comparison of *Carex furva* and *C. lachenalii*. *Annales Botanici Fennici*, 16: 11–17.
- VILLAR, L. 2004. *Carex lachenalii* Schkuhr subsp. *lachenalii*. P. 156–157. In: Á. Bañares Baudet, G. Blanca, J. Güemes Heras, J. C. Moreno Saiz, & S. Ortiz (Eds.), Atlas y Libro Rojo de la Flora Vascular Amenazada de España. Organismo Autónomo de Parques Nacionales. Madrid. 1069 p.